

Jan Krajczyński (*Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie*)

Prawno-kanoniczny zakaz podejmowania przez duchownych niektórych rodzajów działalności i jego znaczenie na gruncie prawa polskiego

Streszczenie

Autor artykułu podejmuje kwestię zakazu prowadzenia przez duchownych działalności określonej w kan. 285 § 4 i kan. 286 Kodeksu Prawa Kanonicznego. Wynika z nich, że objęcie przez duchownego zarządu dóbr należących do świeckich, wejście w posiadanie świeckiego urzędu, z którym łączy się obowiązek składania rachunków, oraz stałe zajmowanie się handlem i transakcjami nastawionymi wyłącznie na zysk, stanowią przekroczenie przepisu prawa kanonicznego. Zakazy te jednak nie mogą być uznane za obowiązujące na gruncie prawa polskiego, a czynności dokonywane przez duchownego sprawującego taki urząd lub funkcję będą ważne. Omawiane normy prawa kanonicznego nie mają bowiem w Rzeczypospolitej Polskiej charakteru norm prawa powszechnie obowiązującego ani też wewnętrznie obowiązującego (art. 87 i art. 93 Konstytucji RP). Innymi słowy, chociaż Kościół katolicki, w imię zasady autonomii, ma prawo do samoorganizacji i samorządności, jego prawo własne jest obcym względem prawa polskiego. W efekcie, duchowny, który niezgodnie z prawem kanonicznym zasiada w zarządzie spółki kapitałowej lub przedsiębiorstwa państwowego, powinien być uznany za działającego zgodnie z prawem. Inna wykładnia obowiązujących przepisów podważałaby zasadę pewności i bezpieczeństwa obrotu gospodarczego.

Słowa kluczowe: duchowni; zarząd dóbr; handel; prawo kanoniczne; Kościół katolicki; kościoły i związki wyznaniowe; prawo wyznaniowe; Kodeks Prawa Kanonicznego; duchowny; osoba duchowna

Canon-law prohibition of conducting certain kinds of activities by the clergy and its significance under Polish law

Summary

The article deals with the prohibited activity of the clergy specified in can. 285 § 4 and can. 286 of the Code of Canon Law. It follows from the canons that it is against canon law for clerics to manage goods belonging to lay persons, to hold a secular office which entails an

obligation of making financial statements (rendering accounts), or to conduct trade and transactions solely for profit. This prohibition, however, cannot be considered effective under Polish law, and legal acts carried out by a cleric who holds such an office or performs a function will be valid. The regulations of canon law in question are neither the sources of universally binding law of the Republic of Poland nor internally binding law (art. 87 and art. 93 of the Constitution of the Republic of Poland). In other words, although the Catholic Church, in the name of the principle of autonomy, has the right to self-organization and self-government, its own law (canon law) is foreign to Polish law. As a consequence, a cleric who, against canon law, is member of the board of a joint stock or limited company or for example a state-owned enterprise, should be considered to act rightfully. A different interpretation of Polish law would call into question the principle of certainty and security in business transactions.

Key words: clergy; Catholic Church; trade; management of goods; church law; Canon Law; Law on Religion; religious organization; Code of Canon Law